

Guldbrand Lunde.

Man skal ikke snakke vondt om de avdøde, og vi vil ikke gjøre noe brudd på denne gode gamle regel. Når vi allikevel vil si noen ord om Guldbrand Lunde, så er det for å trekke fram en side ved hans virke som sikkert blir forbigått i den ordsvada som vil velte fram i avisenes spalter. - La oss med en gang si det: Guldbrand Lunde har som kultur og propagandaminister betydd adskillig for landets og folkets framtid, fordi han gjennom sitt virke har fått det til å gå hurtig opp for folk hva nazismen egentlig er og hvilken djervelskap som er dens naturlige og nødvendige attributt. Det er ikke tvil om at det av naturen godmodige norske folk etter en lang, fredelig og demokratisk utviklingsperiode, var blitt et tillitsfullt og troskyldig folkeferd i ordets beste forstand. Og når tyskerne gjennom sin okkupasjon av landet, tvang folket til å ta standpunkt til nazismen, er vi ikke i tvil om at n.s., tross Quisling og 9. april, gjennom en klok og behendig propaganda hadde kunnet skjule djervelskapen og lokket en stor del av folket inn i nazismens fangarmer for det gikk opp for dem hva det virkelig var det hadde innlatt seg på. - En slik propaganda har Guldbrand Lunde ikke forstått å føre, i alle fall har han ikke hatt kraft og evne til å få tyskerne til å forstå at propagandoen måtte avpasses etter de særegne norske forhold og etter folkets spesielle mentalitet. Indirekte har derfor Guldbrand Lunde ikke liten andel i at den norske hjernefront er blitt så stor og fast sammensveiset.

Det er nok så at denne Lundes fortjeneste neppe ville blitt tillagt noen vekt på oppgjørets dag. Kan hende var det derfor fortjent at han fikk gå bort mens han ennå befant seg på maktens tinde og ennå kunne få seg til å tro på nazismens endelige seier. Han slapp den periode som hans medforredere nå går inn i hvor en nagende uvissheit vil gå

over i martrende angst ettersom det blir mer og mer klart for dem at Tyskland og dermed de selv går undergangen inöte.

Guldbrand Lunde gikk tidlig bort, men allerede er det mange og tydelige blodspor etter den politikk som han var en framtredende representant for. - Noen landesorg betyr ikke hans bortgang.

+++++++

Det er opplyst at de allierte skiper en mengde fly til et sted på Vest-Afrikas kyst, og derfra blir de flöyet direkte til slagmarken i Egypt.

+++++++

Aksjon i nord?

Over svensk radio ble det mandag meldt at det var iaktatt store russiske forberedelser både i Karelen og ved Ishavskysten.

+++++++

De tyske militärmyndigheter i Frankrike, truer med å arrestere de arbeidere som ikke möter fram for å reise til Tyskland. De vil deretter bli deportert dit, heter det.

+++++++

Arbeider Jan Paulsen, Bryn, ble skutt av statspolitiet som kom for å arrestere hans sønn.

+++++++

15 nederlandske gissler ble forleden henrettet som represalie for påståtte sabotasjehandlinger.

+++++++

Vår forsiktig.

La ikke den emstendighet at det har gått godt så lenge, forlede deg til å slappe av i den forsiktighet som du viser i forhold angående Budstikken eller andre norske aviser. Kampen mot de såkalte illegale aviser er skjerpert etterhvert, og vi må vente en ytterligere skjerpelse framover. Vår forsiktig!

London radio 23. - 26. oktober.

---- Fredag ettermiddag gikk den brit. 8. arme til angrep i Egypt etter kraftig artilleriforberedelse og understøttet av flåten og kraftige flystyrker. Som resultat av kampene hittil er meldt at brit. på visse punkter er trengt gjennom de tyske stillinger, men det betones at kampene ennå ikke er kommet ordentlig igang, og det har ikke vært noe sammenstøt mellom partenes panservåpen. Brit. må foreta frontalangrep idet naturforholdene hindrer omgående bevegelser, og de må da først og fremst rydde vei gjennom de brede tyske minesperringer før panservåpenet for alvor kan sette inn. - Det er hittil tatt 1400 tyske og italienske fanger. - I Middelhavet har brit. ubåter senket 5 ital. forsyningskip, sannsynligvis senket en destroyer og en hjelpekrysser og dessuten skadet 5 andre forsyningskip.

---- Luftangrepene har i de siste døgn vesentlig vært rettet mot mål i Italia, hvor brit. fly med baser i England 2 netter på rad har bombet Genua. Også Torino og Savona ble angrepet. Lørdag ble først Milano angrepet om ettermiddagen, og noen timer senere ble byen utsatt for et kraftig nattangrep. Alle angrepene har vært meget virkningsfulle, og Mussolini har anmodet tyskerne om å få overlatt mer luftvernmateriell.

---- Fra russefronten foreligger lite nytt. Stalingrad holder fortsatt stand tross heftige angrep som har tiltatt etter at varet bedret seg. Mandagens melding gikk dog ut på at tyskerne hadde hatt litt framgang i byens nordlige fabrikkstrøk. - N.v. for Stalingrad har Timosjenko trengt en kile inn i de tyske forsvarslinjer, og er nå iferd med å utvide denne. Også syd for Stalingrad har russerne hatt noe framgang. - I Kaukasus ser det ut til at den tyske offensiv i Mosdokomr. dør hen. ---- Russerne har i Östersjøen senket 2 og i Svartehavet ett tysk transportskip på tilsammen 21.000 tonn.

---- I det fjerne øst har ank.fly rettet kraftige angrep mot Rabouls havn. Ca. 100.000 tonn japansk tonnasje er blitt senket eller skadet her i løpet av 3 døgn. - Ank.fly med baser i Kina har rettet 2 kraftige angrep mot Hong-Kong. - Fra landfrontene ingen vesentlige forandringer.

London radio tirsdag 27. oktober.

---- I Egypt kjemper de brit. styrker på å utvide de åpninger de har gjort i fiendens forreste minefelter. Rommels forsvar går sterkt i dybden, og det har ennå ikke lyktes den 8. arme å bryte helt igjennom. Man må vente harde og blodige kampe på denne 60 km. brede og sterkt befestede front. - De all. fly fortsetter sine intense angrep til hjelp for troppene på marken mens langdistansefly bomber Rommels forsyningsbaser i Nord-Afrika. Ved et angrep mot Tobruk ble et fiendtlig handelskip sprengt i luften og et tankskip satt ibrann.

---- Nye tyske angrep i fabrikkområdet i Stalingrad er slått tilbake. N.v. for Stalingrad har russerne hatt ny framgang. Likedan synt for byen hvor de har drevet fienden vekk fra noen viktige høyder. - I vest Kaukasus har russerne rykket fram. - 2 tyske skip på tils. 12.000 tonn senket i Finskebukta.

---- Et stort slag med innsats av store land, sjø og luftstridskrefter foregår om nøkkelstillingen Guadalcanar i Salomon øygruppen. Ifølge foreløpige meldinger er 3 jap. kryssere og 2 hangarskip senket eller skadet. De amerikanske tap oppgis til 1 senket destroyer og ett hangarskip alvorlig skadet. - Forøvrig meldt om kraftige all. flyangrep mot jap. baser og støttepunkter i andre områder av Stillehavet.

---- De franske arbeidere truet med generalstreik hvis Laval gikk til tvangsutskrivning av arbeidere til Tyskland. Denne trusselen har nå tvunget Laval til å erklære at man skal gå tilbake til frivillig rekrutt.

---- Nye meldinger bekrefter at n.s. i alle distrikter har utarbeidet lister over gissler, vanligvis med 10 - 20 navn. Disse gissellister er i Gestapos besiddelse.

---- Quisling skal ha sikret seg 50 tonn cinders av kon.lagre.